

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4808649

Uw kenmerk
2023Z13726

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 22 augustus 2023

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het bericht 'integriteit is bij de politie
geen prioriteit'

In antwoord op uw brief van 14 juli 2023, nr. 2023Z13726, deel ik u mede dat de vragen van het lid Van Der Werf (D66) aan de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht 'integriteit is bij de politie geen prioriteit, blijkt uit onderzoek' worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage van deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D. Yeşilgöz-Zegerius

Vragen van het lid Van Der Werf (D66) aan de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht 'integriteit is bij de politie geen prioriteit, blijkt uit onderzoek.'
(ingezonden 14 juli 2023, 2023Z13726)

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
22 augustus 2023

Ons kenmerk
4808649

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Integriteit is bij de politie geen prioriteit, blijkt uit onderzoek' van 11 juli 2023?¹

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Hoe reflecteert op het feit dat uit grootschalig onderzoek blijkt dat integriteit binnen de politieorganisatie geen prioriteit heeft, in functioneringsgesprekken wordt afgedaan als 'afvinkonderwerp' en gevoelige zaken vaak onbesproken blijven?

Antwoord op vraag 2

Integriteit is één van de vier kernwaarden van de politie en de korpsleiding neemt diverse maatregelen ter bevordering van een ethisch werkklimaat. De samenleving mag verwachten dat de politie betrouwbaar is, zorgvuldig en adequaat handelt, daar verantwoordelijkheid voor neemt en transparant over is. Het integriteitsbeleid van de politie is uitgewerkt met als belangrijkste pijlers beschermen, bekrachtigen en begrenzen van politiemedewerker en politieorganisatie. Hierbij is er aandacht voor preventie en het leren van interne onderzoeken en klachten, om (herhaalde) integriteitsschendingen zoveel als mogelijk te voorkomen. In opdracht van het programma Politie en Wetenschap² is onderzoek verricht naar de determinanten van integer handelen van politiemedewerkers met als doel om te achterhalen welke factoren (persoon, werk en omgeving) de mate van (niet-) integer gedrag van politiemedewerkers bepalen en wat hiervan geleerd kan worden ten behoeve van het personeels- en integriteitsbeleid van de politie. Uit het onderzoek kan worden geconcludeerd dat politiemedewerkers blijken te geven van een gemiddelde integere houding die vergelijkbaar is met de Nederlandse bevolking. De factoren van integer handelen zijn vooral terug te voeren op de specifieke persoonlijkheidseigenschappen van politiemedewerkers, met name de eigenschappen eerlijkheid en integriteit. Het onderzoek is uitgevoerd voorafgaand of tijdens het invoeren van een aantal nieuwe maatregelen om integriteit in de organisatie te bevorderen. Niettemin kan het onderzoek aanknopingspunten bieden bij de werving en selectie van nieuwe politiemedewerkers. Bijvoorbeeld door integriteit nog meer onderdeel te maken van het hele proces van instroom, doorstroom en uitstroom. Ook tijdens leiderschapstrainingen wordt steeds meer aandacht besteed aan dit onderwerp.

¹ NRC, 11 juli 2023, Integriteit is bij de politie geen prioriteit, blijkt uit intern onderzoek (https://www.nrc.nl/nieuws/2023/07/11/onderzoekers-normen-voor-gedrag-bij-politie-zijn-vaag-a4169560?utm_source=push&utm_medium=breaking_news&utm_term=20230711).

² A. van Wijk, M. Olfers, M. van Vugt en A. Barends, *Moreel kompas. Een onderzoek naar de determinanten van integer handelen van politiemedewerkers*, Den Haag: Sdu Uitgevers 2023.

Vraag 3

Welk verband ziet u tussen het gebrek aan prioriteiten voor integriteit binnen de politieorganisatie, en de integriteitsschendingen die de afgelopen jaren zijn geconstateerd bij de politie, zoals agenten die zich racistisch uitlieten, informatie verkochten aan criminelen of leidinggevend en die minachtig hadden voor medewerkers van de landelijke eenheid die daardoor tot wanhoop en zelf zelfdoding werden gedreven?

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
22 augustus 2023

Ons kenmerk
4808649

Antwoord op vraag 3

De politie heeft integriteit, één van haar kernwaarden, hoog in het vaandel staan. Dit blijkt onder andere uit de ontwikkelingen die er zijn vanuit de review interne onderzoeken en het aanstellen van een uitvoerend portefeuillehouder integriteit en aanpak corruptie. Het politiewerk vraagt veel van medewerkers en daarom moeten zij onvoorwaardelijk op elkaar kunnen vertrouwen onder moeilijke omstandigheden die regelmatig aan de orde zijn. Dit onderlinge vertrouwen is een groot goed, maar vraagt ook dat fouten niet alleen worden opgemerkt, maar dat zoveel als mogelijk moet worden gedaan om deze te voorkomen. Binnen de politieorganisatie is er geen plek voor niet-inteeger gedrag en de politie beschikt over een duidelijk handelingskader en een palet van instrumenten om de integriteit van de politieorganisatie te bevorderen en te bewaken (o.a. de beroepscode en themabladen, handelingskaders, de afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK), preventiecoördinatoren, de ambtseed/beloofte, als ook de trainingen en de film "Rauw" gericht op het bevorderen van gesprekken over integriteit). Politiewerk blijft echter ook mensenwerk en in een organisatie van bijna 70.000 medewerkers worden ook fouten gemaakt. De politie is hier alert op en werkt er hard aan om deze tot een minimum te beperken. Mogelijk niet-inteeger gedrag kan onderzocht worden en bij vaststelling van vermeend plichtsverzuim kan eventueel een disciplinaire maatregel worden opgelegd. De disciplinaire maatregel moet in verhouding staan tot het aangetroffen gedrag en heeft meerdere gradaties met als uiterste vorm ontslag.

Vraag 4

Wat heeft u sinds uw aantreden als minister, verantwoordelijk voor de politieorganisatie, gedaan om de integriteit binnen de politieorganisatie te verbeteren? Was dit naar uw mening voldoende, gezien de conclusie van het onderzoek?

Antwoord op vraag 4

Ik bericht uw Kamer regelmatig, recentelijk in het eerste halfjaarbericht van 2023³, over de voortgang van de verschillende maatregelen die de korpschef neemt om het integriteitsbeleid van de politie te bevorderen. Deze ontwikkelingen moeten worden gezien in samenhang met andere verbetertrajecten, zoals de invoering van de nieuwe Wet screening, de verbeterde klachtenprocedure en de diverse maatregelen die de politie neemt in het kader van Politie voor Iedereen. Er zijn in 2022 verschillende leerlijnen ontwikkeld rondom het thema integriteit, waaronder de integriteitsbevordering. De aangesteld uitvoerend portefeuillehouder stuurt en positioneert dit thema namens de korpschef in de politieorganisatie.

³ Kamerstukken II 2022/23, 29628, nr. 1174.

De kerntaak van de portefeuille is gericht op doorontwikkeling van het integriteitsbeleid, het onderhouden van kennis op integriteitsbevordering, de evaluatie van afspraken en beheermaatregelen gericht op integriteitsbevordering. Sinds 2023 is het thema integriteit ook een vast onderdeel geworden in de (viermaandelijke) gesprekken tussen de Korpsleiding en de regionale eenheden. Hierdoor blijft er aandacht voor het stelsel integriteit en interne onderzoeken en is dit onderwerp geborgd in de structurele overleggen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
22 augustus 2023

Ons kenmerk
4808649

De nieuwe Wet screening ambtenaren van politie en politie-externen die op 1 januari jl. in werking is getreden, voorziet dat iedereen die bij of voor de politie werkt een vorm van screening ondergaat, zowel bij aanvang van werk maar ook gedurende de werkzaamheden. Ook is op 1 januari jl. de meldplicht in werking getreden. Daarnaast mogen hierbij meer gegevens in het onderzoek worden betrokken en wordt een omgevingsonderzoek bij risicovolle functies ingevoerd.